

Plačilna nesposobnost v Sloveniji in v Evropi v letu 2009.**Ljubljana, marec 2010 - Creditreform sporoča:**

10

Porast plačilne nesposobnosti podjetij v Sloveniji je bil v primerjavi z Vzhodno Evropo v letu 2009 zelo zmeren, saj je znašal komaj +14%.

20

V vseh državah Srednje in Vzhodne Evrope je finančna in gospodarska kriza spodbudila močne ukrepe prilagajanja. Spričo medtem že močno integrirane regije v svetovno gospodarstvo so bili zaradi upada naročil iz tujine zlasti prizadeti industrijski sektorji. Razlog za to: zaradi rastočih stroškov plač v preteklih letih se je konkurenčnost izvoznega gospodarstva v Srednji in Vzhodni Evropi poslabšala. Gospodarske lokacije za vlagatelje niso več privlačne. Zato je bilo treba posledično zmanjšati presežke kapacitet in število primerov nelikvidnih podjetij je skokovito naraslo.

30

Pregl. 1 Plačilno nesposobna podjetja v Vzhodni Evropi

	2009	2008	Sprememba 2008/2009 v %
Estonija	631	423	+ 49,2
Latvija	2.192	1.296	+ 69,1
Litva	1.168	731	+ 59,8
Hrvaška	940	875	+ 7,4
Poljska	590	425	+ 38,8
Romunija	20.800	14.483	+ 43,6
Slovaška	900	582	+ 54,6
Slovenija	749	657	+ 14,0
Češka	4.570	2.913	+ 56,9
Madžarska	14.637	11.322	+ 29,3
Skupaj	47.177	33.707	+ 40,0

Vir: Zveza društev
Creditreform

40 Četudi so statistike o plačilni nesposobnosti podjetij v državah Srednje in Vzhodne Evrope le pogojno primerljive med seboj, visoki porasti na področju nelikvidnosti v večjih delih te regije jasno kažejo, da so morala narodna gospodarstva Srednje in Vzhodne Evrope plačati visok davek gospodarske krize.

Porast primerov plačilne nesposobnosti podjetij v Sloveniji zmeren

50 V primerjavi na ravni Vzhodne Evrope je bila stopnja rasti nelikvidnih podjetij v Sloveniji v letu 2009 glede na 2008 zmerena.

Ta znaša v Sloveniji „zgolj“ 14 %, medtem ko imajo vse druge vzhodnoevropske države razen Hrvaške (7,4 %) veliko višje stopnje rasti.

60 Porast nelikvidnih podjetij v baltskem prostoru se giblje med 49,2 % v Estoniji in 69,1 % v Latviji. Skupno je v treh baltskih državah v letu 2009 plačilno nesposobnost objavilo kar 4.000 podjetij. Leto prej jih je bilo le 2.450. V primeru plačilne nesposobnosti podjetja je ogrožena tudi večina delovnih mest: tako naj bi leta 2009 v treh omenjenih severovzhodnih evropskih državah nelikvidnost njihovega delodajalca prizadela približno 60.000 delojemalcev.

70 Tudi slovensko gospodarstvo je leta 2009 utrpelo občutne padce. Slovenski BDP se je leta 2009 znižal za 7,8 %. To je prvi padec po letu 1992.

80 Še v prvi polovici leta 2008 je veliko podjetij v Sloveniji dosegalo visoke izvozne kvote, zlasti dobavitelji v avtomobilski industriji, elektroindustrija in strojogradnja. Vse od konca 2008 naprej pa se močno čuti svetovni upad konjunktura zlasti v teh panogah, ki so se zmanjšale za 15,6 %, medtem ko so investicije padle za 30,2 % v primerjavi z letom prej. Napovedi za tekoče leto 2010 predvidevajo rahlo usmeritev navzgor in računajo s stopnjo rasti med 0,9 % in 1,3 %.

Nelikvidnost v Zahodni Evropi v letu 2009

90 Potem ko se je finančna kriza razširila še na realno gospodarstvo pred skoraj enim letom in so se kreditni pogoji za podjetja zaostri, se je v večini evropskih držav občutno povečalo število nelikvidnih podjetij. Samo v Zahodni Evropi (EU-15 s Švico in Norveško) so leta 2009 registrirali dobrih 185.100 propadov podjetij. To ustreza porastu za okoli 33.200 primerov

nelikvidnosti ali za 22 % v enem letu. V primerjavi z najnižjo stopnjo iz leta 2007, ko je bilo po vsej Evropi zabeleženih 134.260 plačilno nesposobnih podjetij, se je število nelikvidnih primerov povečalo za občutnih 38 %.

100

Pregl. 2: Plačilno nesposobna podjetja v Zahodni Evropi

	2009	2008	2007	2006	2005	Sprememba 2008/09 v %
Belgija	9.430	8.476	7.678	7.617	7.878	+ 11,3
Danska	5.600	3.709	2.401	1.987	2.497	+ 51,0
Nemčija	34.300	29.580	29.150	34.040	36.850	+ 16,0
Finska	3.310	2.612	2.254	2.285	2.278	+ 26,7
Francija	55.800	49.723	42.532	40.360	41.930	+ 12,2
Grčija	360	359	524	532	612	+ 0,3
Velika Britanija	20.300	16.268	12.893	13.686	13.462	+ 24,8
Irska	1.400	773	363	304	327	+ 81,1
Italija*)	9.098	6.498	5.518	8.827	17.150	+ 40,0
Luksemburg	698	590	680	634	682	+ 18,3
Nizozemska	10.500	6.847	7.952	5.941	6.780	+ 53,4
Norveška	5.100	3.637	2.845	3.032	3.540	+ 40,2
Avstrija	7.050	6.500	6.362	6.854	7.136	+ 8,5
Portugalska	4.450	3.267	2.123	2.400	2.300	+ 36,2
Švedska	7.600	6.298	5.791	5.243	5.865	+ 20,7
Švica	5.215	4.222	4.314	4.528	4.751	+ 23,5
Španija	4.900	2.528	880	853	869	+ 93,8
Skupaj	185.111	151.887	134.260	139.123	154.907	+ 21,9

*) Sprememba statističnih podatkov trgovinskega registra v Italiji, ki je doslej zajemal tudi podružnice podjetja v stečaju, od leta 2006 pa upošteva le še glavni sedež

110

Večina zahodnoevropskih držav je leta 2009 doživela pravi val nelikvidnosti. Pri tem so bile poleg Španije (4.900 primerov nelikvidnih podjetij; porast za 93,8 %) najbolj prizadete še Irska (1.400 nelikvidnosti; porast za 81,1 %), Nizozemska (10.500 primerov, porast za 53,4 %) in Danska (5.600 primerov; porast za 51,0 %). Na Danskem so leta 2009 zabeležili skokovit porast plačilno nesposobnih podjetij, potem ko je to število že leta 2008 poraslo za 54,5 % v primerjavi z letom prej. Ob tem pa je v tej severnoevropski državi leta 2009 šlo v stečaj skoraj trikrat toliko podjetij kot leta 2006 (1.987 primerov). Večji porast v istem obdobju sta zabeležili le še Španija (povečanje za faktor 5,7) in Irska (povečanje za faktor 4,6), ki sta ju gospodarska in finančna kriza najmočnejše prizadeli.

120

130 Absolutno najvišje številke stečajev pa so v letu 2009 dosegli v Franciji. Vendar so s 55.800 primeri primerljivo z letom poprej dosegli zmerno rast (+12,2 %). Spodnjo lestvico dvomestnih ali celo le enomestnih rasti so zasedle številke nelikvidnosti v Avstriji (porast za 8,5 %), Belgiji (porast za 11,3 %), Nemčiji (porast za 16,0 %) in v Luksemburgu (porast za 18,3 %).

140 Creditreform ima svoje deželne podružnice v 21 državah. V sodelovanju z mrežo mednarodno vodilnih partnerjev ponuja podjetje po vsem svetu gospodarske informacije in inkaso storitve. Leta 2008 je združenje Creditreform po vsem svetu doseglo promet v višini 520 milijonov evrov. Creditreform z aktualnimi informacijami o podjetjih in s profesionalnim upravljanjem s terjatvami in tveganji zagotavlja podjetjem varnost pri nadgradnji in izgradnji njihovih mednarodnih poslovnih stikov.

Zahvaljujemo se za objavo in posredovanje avtorskega izvoda.

150

Nadaljnje informacije:

**Mitja Smolko
Creditreform d.o.o.
Emonska cesta 8
1000 Ljubljana
Slovenija
Telefon: 00386 / 1 / 43-81-671
Telefaks: 00386 / 1 / 43-81-670
E-Mail: info@creditreform.si
m.smolko@creditreform.si**

160